

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 8. aprīlī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 48/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma pārejas noteikumu 63. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma), ciktāl tas pieļauj Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās un septītās daļas un 126. panta 3.¹ daļas piemērošanu tādā kriminālprocesā, kurā procesa virzītāja lēmums uzsākt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu pieņemts pirms minēto tiesību normu stāšanās spēkā, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam un 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju no (datums).

2. Apstrīdētā norma nosaka: „Procesuālās darbības, kas veiktas saskaņā ar Kriminālprocesa likumu redakcijā, kas bija spēkā līdz 2017. gada 31. jūlijam, un to rezultātā iegūtie materiāli saglabā savu tiesisko statusu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā konstitucionālajai sūdzībai noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts kopsakarā ar 19.² panta sestās daļas 1. punktu prasa šo uzskatu juridiski pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējas finanšu līdzekļiem tika uzsākts process par noziedzīgi iegūtu mantu, kas noslēdzās ar Rīgas apgabaltiesas (datums) lēmumu. Augstākā tiesa (datums) pieņēma lēmumu atjaunot procesu par noziedzīgi iegūtu mantu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem. Pēc tā atjaunošanas process par noziedzīgi iegūtu mantu

noslēdzās ar Rīgas apgabaltiesas (datums) lēmumu atzīt Pieteikuma iesniedzēja finanšu līdzekļus par noziedzīgi iegūtiem.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka Rīgas apgabaltiesas (datums) lēmums pieņemts, pamatojoties citstarp uz Kriminālprocesa likuma 124. panta sesto un septīto daļu un 126. panta 3.¹ daļu. Šīs normas esot stājušās spēkā 2017. gada 1. augustā, proti, pēc tam, kad tika uzsākts process par noziedzīgi iegūtu mantu un pieņemts Rīgas apgabaltiesas (datums) lēmums. Tās nosakot zemāku pierādīšanas standartu mantas atzīšanai par noziedzīgi iegūtu nekā tās normas, kas šajā procesā bija piemērojamas iepriekš, kā arī uzliekot pierādīšanas nastu Pieteikuma iesniedzējai. Tādējādi, piemērojot šīs normas attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju, esot aizskartas tai Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu un pārkāpts Satversmes 1. pantā ietvertais tiesiskās paļāvības princips.

Pieteikumā norādīts, ka apstrīdētā norma paredzot Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās un septītās daļas un 126. panta 3.¹ daļas tūlītēju piemērošanu jau uzsāktos procesos par noziedzīgi iegūtu mantu un tādējādi izraisot Pieteikuma iesniedzējai Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu. Tomēr apstrīdētā norma neregulē jautājumu par Kriminālprocesa likuma normu tūlītēju piemērošanu. Proti, tā regulē jautājumu par procesuālo darbību, kas tika veiktas saskaņā ar Kriminālprocesa likumu redakcijā, kas bija spēkā līdz 2017. gada 31. jūlijam, un to rezultātā iegūto materiālu tiesisko statusu. Pieteikumā nav norādīts pamatojums tam, ka tieši apstrīdētā norma aizskartu Pieteikuma iesniedzējai Satversmē noteiktās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta, 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 48/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele